

V Košiciach priblíži nová výstava históriu výpočtovej techniky História	2
Online, zivotpo.sk, 28. 10. 2026, 7:28	
Lekári v Šaci zavádzajú rádiový frekvenčnú abláciu: Pomáha pri liečbe myómov maternice	2
Online, kosiceonline.sk, 28. 10. 2026, 9:28	
Príbeh slovenskej informatiky sa začal už v roku 1956. Košické múzeum odhaľuje tajomstvá výpočtovej techniky	3
Online, nasekosice.sk, 28. 10. 2026, 9:34	
Malé myómy sa dajú odstrániť aj teplom, s ponechaním maternice	4
Online, zdravie.pluska.sk, 28. 10. 2026, 15:00	
Klub komunálnej politiky - Regina Východ	5
Rozhlas - Rádio Regina (východ), Klub komunálnej politiky - Regina Východ, 28. 10. 2026, 15:05	
Desiatky počítačov v múzeu	5
Televízia - STVR 24, Správy RTVS z regiónov, 28. 10. 2026, 17:49	
Zdravé cievy, zdravý život	6
Tlač, Plus 7 dní, 29. 10. 2026	
Za 25 rokov pomohli na svet viac ako 8 000 deťom	8
Online, mediaweb.hnonline.sk, 29. 10. 2026, 0:00	

V Košiciach priblíži nová výstava históriu výpočtovej techniky | História

28. 10. 2026, 7:28, Zdroj: zivotpo.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 31 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 31 EUR

V Košiciach priblíži nová výstava históriu výpočtovej techniky | História

V Košiciach priblíži nová výstava históriu výpočtovej techniky

28.10.2026 Košice

Košice 27. októbra (TASR) - Príbeh informačných technológií na Slovensku približuje výstava Extrapolácie 2026 - História výpočtovej techniky na Slovensku v Slovenskom technickom múzeu (STM) v Košiciach, a to prostredníctvom exponátov zo zbierok STM. Ako TASR informovali z múzea, výstava potrvá od 28. októbra do 31. augusta 2027.

Výstavu pripravilo STM v Košiciach v spolupráci s Ústavom informatiky Slovenskej akadémie vied v Bratislave, Ústavom informatiky **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach a so Superpočítačovým centrom Technickej univerzity v Košiciach po siedmich rokoch.

„Výstava pripomína, že príbeh informačných technológií na Slovensku sa nezačal až po roku 1990, ale začiatky informatiky boli na Slovensku položené už v roku 1956,“ dodali s tým, že predstavuje aj prácu ľudí, ktorí sa podieľali na výskume, vývoji, výrobe a praktickom využívaní výpočtovej techniky.

K dispozícii budú aj verejnosti doteraz neprístupné zbierkové predmety, medzi nimi napríklad prvé elektrónkové výpočtové zariadenia či technológie používané na konci 20. storočia. Expozícia je rozdelená do troch tematických častí. Prvá obsahuje historické zbierkové predmety, ktoré sú usporiadané podľa vývojových etáp až po koniec 20. storočia.

Druhá predstaví jednotlivé časti počítača, jeho vývoj a prepojenosť s komunikačnými technológiami. Návštevníci sa dozvedia aj informácie o výskume, vývoji a výrobe počítačov v bývalom Československu a počítačoch dovážaných zo zahraničia. Tretia časť obsahuje interaktívny kiosk, ktorý podľa múzea umožní nahliadnuť do sveta prvých počítačových hier.

Podľa autora výstavy a kurátora referátu elektrotechniky STM Petra Drozda je tohtoročná výstava prvýkrát kompletne realizovaná STM a taktiež ponúka návštevníkom exponáty výhradne zo zbierok STM. „Cieľom výstavy je priblížiť mladšej generácii skutočnosť, že aj na území dnešného Slovenska bola vyrábaná výpočtová technika. Vedecké inštitúcie predstavujú svoje programy, úlohy, základné informácie o komunikačných sieťach a najnovších superpočítačoch Devana a Perún,“ dodal s tým, že doba výstavy nebude obmedzená trvaním akademického semestra, ale potrvá do začiatku budúceho školského roka.

Lekári v Šaci zavádzajú rádiofrekvenčnú abláciu: Pomáha pri liečbe myómov maternice

28. 10. 2026, 9:28, Zdroj: kosiceonline.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 3 352 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 272 EUR

Lekári v Šaci zavádzajú rádiofrekvenčnú abláciu: Pomáha pri liečbe myómov maternice

Miniinvazívna metóda je určená pre vybrané pacientky s malými nezhubnými nádormi.

Gynekologicko-pôrodnícka klinika **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** Lekárskej fakulty (LF) v spolupráci s Fakultnou nemocnicou Agel-Košice zavádza rádiofrekvenčnú abláciu, ktorá pomáha pri liečbe myómov maternice. Miniinvazívna metóda je na pracovisku určená pre vybrané pacientky s malými myómami – čo sú nezhubné nádory, ktoré vyrastajú zo svalovej vrstvy maternice.

Niektorým ženám môžu ovplyvňovať každodenný život, keďže sa môžu prejavovať silným alebo predĺženým menštruačným krvácaním, bolesťami a pocitom tlaku v panve. Tlačiť môžu aj na močový mechúr alebo črevo či v niektorých prípadoch súvisieť s problémami s otehotnením.

„Pri liečbe myómov je rozhodujúce správne posúdiť nález a potreby konkrétnej pacientky. Zaujímá nás, aké má ťažkosti, kde sa myómy nachádzajú, aké sú veľké a či žena plánuje tehotenstvo. Rozšírenie možností liečby nám umožňuje vybrať postup, ktorý najlepšie zodpovedá jej zdravotnému stavu,“ vysvetlila Zuzana Ballová z Gynekologicko-pôrodníckej kliniky **UPJŠ** LF a Fakultnej nemocnice Agel Košice-Šaca.

Lekári v Košiciach zavádzajú rádiofrekvenčnú abláciu / nemocnicakosicesaca.agel.sk

Rádiofrekvenčná ablácia (RFA) je zákrok, pri ktorom lekár cielene pôsobí tepelnou energiou na tkanivo myómu s cieľom šetriť okolité zdravé tkanivo maternice. Myóm sa tak má postupne zmenšovať, čo môže viesť k zmierneniu krvácania a ďalších ťažkostí. Odborný tím v Košiciach sa školil a absolvoval už prvé zákroky.

Podľa Ballovej, u vhodne vybraných pacientiek ide o jednoduchší operačný výkon ako laparoskopická či roboticky asistovaná myomektómia:

„Pri rádiovfrekvenčnej ablácii myóm nevyrezávame, ale jeho tkanivo cielene tepelne ošetríme. Aj tento výkon však vyžaduje správny výber pacientky, odbornú prípravu a skúsenosti operačného tímu.“

Dôležitá je vhodná veľkosť a uloženie myómu. V Šaci sa táto možnosť liečby odporúča najmä pacientkam s malým myómom. Lekári tiež pacientkam vopred vysvetlia možnosti a hranice tejto liečby, pretože rozhodnutie vychádza vždy z konkrétneho nálezu a ťažkostí pacientky. Pri chirurgickom odstránení je aj možnosť histologického vyšetrenia tkaniva, zatiaľ čo pri samotnej rádiovfrekvenčnej ablácii sa tkanivo myómu na histológiu nezískava. Pacientky sa o možnostiach liečby myómov môžu informovať v indikačnej poradni gynekologickej ambulancie každý utorok a štvrtok od 9.30 do 13.00 hod., kde im po vyšetrení a zhodnotení nálezu lekár odporučí vhodný ďalší postup.

Zdroj: TASR

Autor: KOŠICE ONLINE

Príbeh slovenskej informatiky sa začal už v roku 1956. Košické múzeum odhaľuje tajomstvá výpočtovej techniky

📅 28. 10. 2026, 9:34, Zdroj: nasekosice.sk 📄, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 885 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 144 EUR

Príbeh slovenskej informatiky sa začal už v roku 1956. Košické múzeum odhaľuje tajomstvá výpočtovej techniky

Tlačová agentúra Slovenskej republiky TASR

Dnes 09:10

Rýchly súhrn článku

Slovenské technické múzeum v Košiciach otvorilo výstavu „Extrapolácie 2026 – História výpočtovej techniky na Slovensku“, ktorá mapuje vývoj informatiky od roku 1956 až po koniec 20. storočia. Výstava vznikla v spolupráci s viacerými vedeckými a akademickými pracoviskami a ponúka aj doteraz neprístupné zbierkové predmety. Návštevníci ju môžu vidieť od 28. októbra do 31. augusta 2027 a súčasťou je aj interaktívna časť s prvými počítačovými hrami.

Výstava v Slovenskom technickom múzeu v Košiciach potrvá od 28. októbra do 31. augusta 2027.

Pripomína, že začiatky slovenskej informatiky siahajú do roku 1956.

Expozícia je rozdelená do troch tematických častí vrátane interaktívneho kiosku s prvými počítačovými hrami.

Súčasťou sú aj verejnosti doteraz neprístupné exponáty, napríklad prvé elektrónkové výpočtové zariadenia.

Podľa kurátora Petra Drozda je výstava prvýkrát kompletne realizovaná STM a využíva výhradne zbierky múzea.

Príbeh informačných technológií na Slovensku približuje nová výstava Extrapolácie 2026 - História výpočtovej techniky na Slovensku v Slovenskom technickom múzeu (STM) v Košiciach. Návštevníci si budú môcť unikátne exponáty zo zbierok STM pozrieť od 28. októbra do 31. augusta 2027.

Výstavu pripravilo STM v Košiciach po siedmich rokoch v spolupráci s Ústavom informatiky Slovenskej akadémie vied v Bratislave, Ústavom informatiky **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach a so Superpočítačovým centrom Technickej univerzity v Košiciach.

V Slovenskom technickom múzeu v Košiciach otvorili výstavu histórie výpočtovej techniky na Slovensku. foto: TASR

Počiatky slovenskej informatiky

„Výstava pripomína, že príbeh informačných technológií na Slovensku sa nezačal až po roku 1990, ale začiatky informatiky boli na Slovensku položené už v roku 1956,“ uviedli zástupcovia múzea. Expozícia zároveň predstavuje prácu ľudí, ktorí sa podieľali na výskume, vývoji, výrobe a praktickom využívaní výpočtovej techniky.

K dispozícii budú aj verejnosti doteraz neprístupné zbierkové predmety, medzi nimi napríklad prvé elektrónkové výpočtové zariadenia či technológie používané na konci 20. storočia.

Tri tematické okruhy a retro hry

Expozícia je rozdelená do troch tematických častí. Prvá obsahuje historické zbierkové predmety usporiadané podľa vývojových etáp až po koniec 20. storočia.

Druhá časť predstaví jednotlivé komponenty počítača, ich vývoj a prepojenosť s komunikačnými technológiami. Návštevníci sa tu dozvedia aj informácie o výskume, vývoji a výrobe počítačov v bývalom Československu i o strojoch dovážaných zo zahraničia. Tretia časť ponúka interaktívny kiosk, ktorý umožní nahliadnuť do sveta prvých počítačových hier.

Exponáty výhradne zo zbierok STM

Podľa autora výstavy a kurátora referátu elektrotechniky STM Petra Drozda je tohtoročná výstava prvýkrát kompletne realizovaná STM a ponúka návštevníkom exponáty výhradne zo zbierok múzea.

„Cieľom výstavy je priblížiť mladej generácii skutočnosť, že aj na území dnešného Slovenska bola vyrábaná výpočtová technika. Vedecké inštitúcie predstavujú svoje programy, úlohy, základné informácie o komunikačných sieťach a najnovších superpočítačoch Devana a Perún,“ dodal Drozd s tým, že výstava potrvá až do začiatku budúceho školského roka.

historické zbierkové predmety, ktoré sú usporiadané podľa vývojových etáp až po koniec 20. storočia. foto: TASR

text: TASR

foto: TASR

Článok nahovoril/a: Brano

Malé myómy sa dajú odstrániť aj teplom, s ponechaním maternice

📅 28. 10. 2026, 15:00, Zdroj: zdravie.pluska.sk Vydavateľ: News and Media Holding a.s., Autor: Martina Palovčíková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ
Dosah: 1 241 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 171 EUR

Malé myómy sa dajú odstrániť aj teplom, s ponechaním maternice

Myómy má väčšina žien. Niekedy je potrebné myómy odstrániť. K miniinvazívnym metódam patrí aj rádiovlnová ablácia, ktorú zaviedli v nemocnici Košice-Šaca.

Myómy sú nezhubné nádory, ktoré vyrastajú zo svalovej vrstvy maternice. Nie sú to teda rakovinové bunky a nerastú ako zhubné nádory. Môžu byť malé ako špendlíková hlavička, alebo dorastajú aj do niekoľkých centimetrov. Niekedy nespôsobujú žiadne ťažkosti, no niektorým ženám naopak výrazne ovplyvňujú život.

Myómy sú úplne bežné

Myómy sa vyskytujú u 40 až 80% žien, najmä v reprodukčnom veku medzi 30. a 50. rokom života. V závislosti od veľkosti a uloženia môžu súvisieť aj s problémami s otehotnením. Môžu tiež tlačiť na močový mechúr alebo črevo. Niekedy ich gynekológ len sleduje, inokedy je potrebné zakročiť. Liečba býva spravidla hormonálna, prípadne sa odstráni len samotný myóm, alebo sa preruší jeho zásobovanie krvou, niekedy je ale dokonca potrebná hysterektómia, vybratie celej maternice.

„Pri liečbe myómov je rozhodujúce správne posúdiť nález a potreby konkrétnej pacientky. Zaujímá nás, aké má ťažkosti, kde sa myómy nachádzajú, aké sú veľké a či žena plánuje tehotenstvo. Rozšírenie možností liečby nám umožňuje vybrať postup, ktorý najlepšie zodpovedá jej zdravotnému stavu,“ vysvetľuje MUDr. Zuzana Ballová, PhD. z Gynekologicko-pôrodníckej kliniky **UPJŠ** LF a Fakultnej nemocnice AGEL Košice-Šaca.

Odstránenie myómov rôznymi spôsobmi

Medzi moderné možnosti, ako myóm odstrániť, patrí rádiovlnová ablácia, označovaná skratkou RFA. Lekár pri nej pôsobí tepelnou energiou na tkanivo myómu s cieľom šetriť okolité zdravé tkanivo maternice. Ošetrovaný myóm sa následne postupne zmenšuje, čo môže viesť k zmierneniu krvácania a ďalších ťažkostí. Účinok sa rozvíja počas nasledujúcich mesiacov a výsledok liečby lekári hodnotia pri kontrolných vyšetreniach. Túto metódu na odstránenie myómov nedávno zaviedli aj v Košiciach-Šaci.

„U vhodne vybraných pacientok ide z technického hľadiska o jednoduchší operačný výkon než laparoskopická alebo roboticky asistovaná myomektómia (odstránenie len myómu so zachovaním maternice). Pri rádiovlnovej ablácii myóm nevyrezávame, ale jeho tkanivo cielene tepelne ošetríme. Aj tento výkon však vyžaduje správny výber pacientky,“ približuje MUDr. Ballová, PhD.

Zásadnou podmienkou na použitie RFA je vhodná veľkosť a uloženie myómu. Na pracovisku v Košiciach-Šaci ponúkajú tento spôsob zákroku pacientkam s malými myómami, ktoré spĺňajú aj ďalšie indikačné kritériá. Väčšie myómy si vyžadujú operačnú liečbu, teda odstránenie chirurgicky. „Rozhodnutie vždy vychádza z konkrétneho nálezu a ťažkostí pacientky,“ zdôrazňuje lekárka s tým, že je reálne očakávať použitie RFA pri väčších myódoch.

Myomektómia, pri ktorej sa myóm chirurgicky odstráni a maternica zostáva zachovaná, sa môže vykonať hysteroskopicky (lekár cez hysteroskop zavedený cez pošvu a krček maternice priamo do maternice zavedie jemné mikrochirurgické nástroje a rovno vykoná zákrok), laparoskopicky (minimálne invazívna chirurgická metóda, ktorá umožňuje operáciu bez nutnosti veľkého rezu), otvorenou klasickou operáciou alebo roboticky asistovane.

Výber metódy závisí od individuálneho posúdenia zdravotného stavu, príznakov, veľkosti, počtu a uloženia myómov a aj toho, či pacientka ešte plánuje tehotenstvo. Ani zachovanie maternice však samo osebe nezaručuje zachovanie plodnosti.

Chcete dostávať zaujímavé tipy, ako zostať zdraví počas celého roka? ➡ Prihláste sa na odber nášho zdravotného newslettera – každý týždeň dávka praktických rád priamo do e-mailu.

Počuli ste už náš podcast?

Autor: Martina Palovčíková

Klub komunálnej politiky - Regina Východ

28. 10. 2026, 15:05, Relácia: **Klub komunálnej politiky - Regina Východ**, Stanica: **Rádio Regina (východ)**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

Dosah: 11 836 GRP: 0,26 OTS: 0,00 AVE: 2308 EUR

[strojový prepis] ...Alexandrom Onufrákom z Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Dobrý deň. Dobrý deň prajem. A Tomášom Koziakom. Vitajte, pán Koziak, dobrý deň. Dobrý deň prajem. Za mixážnym pultom sedí Pavol Gédera, diskusiu bude sprevádzať Peter Beráš. Klub komunálnej politiky. Ono sa to zdá byť veľmi jednoduchá otázka....

Desiatky počítačov v múzeu

28. 10. 2026, 17:49, Relácia: **Správy RTVS z regiónov**, Stanica: **STVR 24**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, PF UPJŠ**
AVE: 7436 EUR

Desiatky počítačov v múzeu

Marek Pivoluska, moderátor

Historické obrazovky, klávesnice, skenery aj tlačiarne. Viac ako 150 kusov výpočtovej techniky sprístupnilo svojim návštevníkom Slovenské technické múzeum v Košiciach. Zbierkové predmety kedysi využívali československé firmy a inštitúcie. Dnes pripomínajú ako pracne sa kedysi odovzdávali informácie.

Miriám Palková, redaktorka Slovenskej televízie

Prvý počítač na Slovensku zostrojili v roku 1958. V tej dobe to však neboli iba funkčné stroje. Mnohí ich považovali dokonca za umelecké diela.

Peter Drozd, autor výstavy

Máme tu mnoho počítačových zariadení, ktoré sú v počte len niekoľko kusov, alebo dokonca jedného kusu na Slovensku. Takže sú to nejaké rarity.

Gabriel Semanišin, prodekan pre riadenie kvality a rozvoj **PF, UPJŠ** Košice

Táto výstava sa snaží pomerne komplexne mapovať vývoj výpočtovej techniky od tých začiatkov až po dnešnú dobu. Teda z obdobia, keď výpočtová technika bola výsadou zopár vyvolených ľudí, bola skrytá a nedostupná.

Miriám Palková, redaktorka Slovenskej televízie

Cieľom výstavy je priblížiť verejnosti skutočnosť, že výpočtová technika nebola iba dovážaná, ale aj vyrábaná priamo na území Slovenska.

Peter Drozd, autor výstavy

Vývoj počítačov začal v roku 1956, v podstate končil sa v roku 1991. Tým, že sa otvoril trh, vstúpili počítače, ktoré boli na vyššej úrovni, boli lacnejšie.

Gabriel Semanišin, prodekan pre riadenie kvality a rozvoj **PF, UPJŠ** Košice

Určite prídu tu ľudia, ktorí s nostalgiou budú spomínať, že toto je ten kus techniky, ktorý používali, s ktorým bojovali, s ktorým sa trápili.

návštevníci výstavy

Táto výstava ma povzniesla do výšok. Robil som rádioamatérské veci, ešte ako v škole, v základnej škole, ale toto, čo tu vidím, to už je na mňa veľa.

návštevníci výstavy

To je ako keby som sa vrátila do starých čias, proste 40 rokov dozadu, že s takýmito vecami sme pracovali, proste to je úžasné.

Miriam Palková, redaktorka Slovenskej televízie

Výstava Extrapolácie má aj interaktívny charakter.

Peter Drozd, autor výstavy

Máme tu kiosk v rámci kultúry pre školy, kde si deti môžu pripomenúť, alebo teda zahrať, nie moderné hry, ale hry, ktoré sa hrávali ich rodičia alebo starých rodičia, to znamená hry od roku 1975 až do roku 1995.

Miriam Palková, redaktorka Slovenskej televízie

Výstava Extrapolácie potrvá v Slovenskom technickom múzeu do konca augusta budúceho roka. Miriam Palková, Slovenská televízia.

Zdravé cievy, zdravý život

☐ 29. 10. 2026, Zdroj: **Plus 7 dní**, Strany: [42](#), [43](#), Vydavateľ: **News and Media Holding a.s.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, LF UPJŠ**

Dosah: **267 000 GRP: 5,93 OTS: 0,06 AVE: 24160 EUR**

Zdravé cievy, zdravý život

Rubrika: ROZHOVOR

Profesorka Martina Zavacká lieči ako cievna chirurgička rany, ktoré nevyzerajú veľmi vážne a navyše bolia. Napriek tomu hovorí, že je to krásny odbor, pretože výsledky vidieť hneď

Prednostka Kliniky cievnej chirurgie Východoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb (VÚSCH) v Košiciach rozvíja vo svojej špecializácii nové trendy. Okrem celého spektra angiochirurgických rekonštrukčných výkonov, ktoré na klinike poskytujú, zaviedla aj unikátnu liečbu diabetickej nohy. V roku 2026 sa stala jedinou profesorkou cievnej chirurgie na Slovensku. O tom, čo všetko dokážu na svojom pracovisku pre pacienta urobiť, porozprávala MARTINA ZAVACKÁ (.6) redaktorka FELÍCII BORONKAYOVEJ.

Aká bola vaša cesta k medicíne? Máte ju v rodine alebo ste biela vrana?

V rodovej línii nemáme žiadneho lekára. Nevie, kde sa to vo mne zobralo, ale od detstva som vedela, že sa chcem venovať chirurgii. K tej som sa dostala až po skončení štúdia, keď som nastúpila na doktorandské štúdium na .. chirurgickú kliniku **LF UPJŠ** v Košiciach. Po ňom ma moja predchádzajúca šéfkla profesorka Mária Frankovičová smerovala k sebe, venovala sa mi a otvorila mi priestor v cievnej chirurgii. Tá bola kedysi súčasťou všeobecnej brušnej chirurgie.

V roku 2005 sa však od nej oddelila a my sme prešli do Východoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb.

Máte naozaj široké pole pôsobnosti.

Áno, široké. Spolupracujeme aj s inými odbormi, hlavne s klinikou srdcovej chirurgie pod vedením docenta Adriána Kolesára, s angiologickou klinikou. Ide nielen o plánované operácie, ale aj urgentnú medicínu či onkologických pacientov, urologické tumory, sarkómy v ortopédii, onkogynekológiu, je toho naozaj veľa.

Vízia, ako by takéto pracovisko malo vyzerieť, prišla od vašej predchodkyne, vy ste ju dotiahli do úspešného konca. Z čoho tá potreba vzišla?

Predovšetkým z toho, aby sme sa dokázali o pacientov s chronickými a ťažko sa hojacimi ranami postarať komplexne, aby sme ich mali pod dozorom od operačného zákroku až po rehabilitáciu.

Inými slovami, aby sa nestratili v systéme a nemuseli pobehovať krížom-krážom po rôznych zdravotných zariadeniach?

Správne. Aby pacient nemal bolesti, musíme mu zabezpečiť takzvanú revaskularizáciu (chirurgický zákrok na obnovenie prietoku krvi v zúženej alebo uzatvorenej tepne, pozn. red.) Lenže ňou sa nič nekončí. Chronické, ťažko sa hojace rany potrebujú svoj čas a dôslednú starostlivosť.

Dovtedy to fungovalo tak, že pacient išiel po operácii domov a ďalej ho riešili ambulantnou starostlivosťou iní lekári. Lenže my sme nevedeli, či je adekvátne, a sám pacient tomu nie veľmi dobre rozumel.

Preto som prišla s myšlienkou zriadiť na našom pracovisku aj septickú jednotku, podiatrickú ambulanciu a následnú rehabilitáciu. Ľudskejšie povedané, okrem revaskularizačnej fázy ošetríme chirurgickú ranu, prečistíme cievy a následne dostane pacient unikátnu podpornú liečbu Vacumed terapiou, novým trendom v liečbe chronických rán.

Diabetes je dnes pomerne rozšírený, ale diabetickú nohu v takom rozsahu ako vy inde neliečia.

Pred rokom vznikla v rámci diabetologickej spoločnosti myšlienka, že by mali byť na Slovensku vytvorené diabetologické centrá. Chronická rana je totiž nielen medicínsky, ale aj ekonomický problém. Pacienti k nám chodili stále tak či tak.

Diabetici nemusia mať choré cievy, „iba“ tú nohu. To znamená, že u nich hocikaké zastríhnutie, malá ranka spôsobí rozsiahlu infekciu a postupne prichádzajú o palec, chodidlo alebo celú končatinu. Preto sa ich snažíme chirurgicky ošetriť, vyčistiť a pridať aj podpornú liečbu, aby dostali šancu na zahojenie, pretože amputácia je až posledná možnosť.

Mali sme tu napríklad mladú 30-ročnú ženu diabetičku, ktorá išla behať polmaratón, ale v nesprávnej obuvi jej vznikol otlak a z neho rozsiahla infekcia. Keď infekcia prenikne cez plantu pozdĺž šliach, dostane sa veľmi rýchlo až do kostného tkaniva. Vtedy už záchrana nie je. Takže našou úlohou je čo najrýchlejšie odstrániť infekciu lokálnymi antibiotikami, chirurgickým ošetrením a potom tými adjuvantnými a venoaktívnymi látkami. Žiadna liečba nie je samostatná, vždy je komplexná.

Veľký problém môže spôsobiť obyčajný úraz. Liečime napríklad pacientku, ktorá spadla a zlomila si vnútorný členok. Po ošetrení ortopédom napriek správnej ortopedickej liečbe a zdravým cievam došlo po čase k otvoreniu rany, ktorá nemala tendenciu hojiť sa. Absolvovala u nás komplexnú liečbu s Vacumed terapiou. Po dvoch mesiacoch sa jej rana úplne zhojila.

Jedným z krokov, ktorý dokáže dostať pacienta z najhoršieho, je už spomínaný Vacumed. Máte ho ako jediní na Slovensku, druhý najbližší sa nachádza v Česku.

Vyrábajú ho Nemci a mne učaroval práve na jednej konferencii u našich susedov. U nás ho využíva okolo sto pacientov mesačne. Je veľmi praktický aj v tom, že pacient sa nemusí vyzliekať, do prístroja si ľahne oblečený. Liečba je úplne bezbolestná a stimuluje tiež centrálny nervový systém.

Na akom princípe funguje a ktorým pacientom dokáže pomôcť?

Funguje na princípe aktivácie fyziologického systému rozťahovania a sťahovania ciev podtlakom a atmosférickým tlakom a stimuluje obehový systém prirodzeným, čisto fyzikálnym spôsobom. Pretože ak je zdravý obehový systém, sme vlastne zdraví aj my. Má naozaj široké uplatnenie.

V Česku ho používajú prioritne na rehabilitácie. My máme veľa pacientov s chronickými ranami, ktorí nevedia, kam majú ísť. A nie každý pacient je vhodný na chirurgickú liečbu. Pretože máme aj ťažkých kardiálnych pacientov, pacientov po infarktoch, pre ktorých by bola operačná liečba veľmi zaťažujúca, a preto podstupujú intervenčnú revaskularizáciu tepien.

Po spriechodnení a úprave prietoku krvi do končatiny, čo je základ na ďalšie hojenie rany, nastupujeme my ako chirurgovia, ktorí ranu odborne za sterilných podmienok v operačnej sále vyčistia, zvolíme vhodnú kryciu terapiu, nasadíme antibiotickú liečbu podľa výsledku z výteru rany. Denne rany prevádzujeme. Ďalej podávame infúziu vazodilatačnú liečbu, liečbu na redukciu chronických opuchov a po stabilizácii stavu pacienta začíname s Vacumed terapiou.

Touto podpornou terapiou sa nám darí rany postupne zmenšovať a hojiť. Dôležitá je spolupráca pacienta.

Koľko sedení musí pacient absolvovať a ako často?

Ideálnych je desať až dvadsať sedení dva- až trikrát týždenne. Následne možno po dvojmesačnej pauze sedenia opakovať.

Podľa toho, čo hovoríte, ste zrejme v práci od rána do večera. Čím si dobíjate energiu?

Môj reset hlavy je rodina. Celý život som mala veľkú podporu a pomoc v rodičoch, najmä v mamine a sestre, ktorá sa nedávno stala krajskou sudkyňou. K láske k chirurgii ma zase viedol manžel Peter. Keď som nastúpila do práce, bol primárom na 1. chirurgickej klinike. Bez jeho pomoci a podpory by som nebola tým, kým som.

A mojou životnou energiou, ktorá ma poháňa vpred, je syn Peter. Toho roku bude mať osemnásť a chce byť profesionálny tenista.

Táto náročná práca by sa však nedala zvládnuť bez kolektívu mojich spolupracovníkov – lekárov a celého tímu kliniky cievnej chirurgie, na ktorých sa môžem plne spoľahnúť.

NA SÁLE

S kolektívom kliniky si opakovane udržiava každoročné prvenstvo v počte vykonaných cievno-chirurgických rekonštrukcií u nás – 1 300 ročne.

FOTO: ARCHÍV MARTINY ZAVACKEJ FOTO: ARCHÍV MARTINY ZAVACKEJ

VACUMED

Je zatiaľ jediný na Slovensku a výrazne pomáha v komplexnej liečbe pacientov.

FOTO: MATEJ KALINA

SPLNENÝ SEN

Hoci v rodine lekára nemali, odjakživa túžila stať sa chirurgičkou.

FOTO: ARCHÍV MARTINY ZAVACKEJ

VEĽKÁ PODPORA

Profesorka Zavacká, v strede, uviedla do praxe vízie svojej predchodkyne profesorky Frankovičovej, vľavo od nej. Úplne vpravo manžel Peter Zavacký.

FOTO: ARCHÍV MARTINY ZAVACKEJ

DIABETICKÁ NOHA

Pacientovi s cukrovkou stačí malá ranka na veľký problém. Kvalitná liečba ju dokáže krásne zahojiť.

Za 25 rokov pomohli na svet viac ako 8 000 deťom

29. 10. 2026, 0:00, Zdroj: mediaweb.hnonline.sk, Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Lekárska fakulta UPJŠ
Dosah: 1 036 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 2160 EUR

Za 25 rokov pomohli na svet viac ako 8 000 deťom

Genetika, najmodernejšie laboratóriá, AI a špecialisti na jednom mieste. Sieť kliník GYNCARE prináša reprodukčnú medicínu najvyššej európskej úrovne.

Problémy s počatím dnes rieši každý šiesty pár. Jednou z najväčších výziev pritom zostáva vek pacientiek. „Na Slovensku sa priemerný vek žien pri prvom pôrode posunul z približne 22 rokov na 29 rokov,“ hovorí prof. Silvia Toporcerová, medicínska riaditeľka kliník asistovanej reprodukcie GYNCARE.

S vekom klesá ovariálna rezerva, častejšie sa objavuje endometrióza, opakované potraty či zhoršená kvalita vajíčok. To ovplyvňuje nielen úspešnosť liečby, ale aj priebeh tehotenstva. „Skladba našich klientok sa mení, čoraz častejšie hľadajú pomoc ženy nad 35 rokov. Až štvrtina pacientiek je vo veku nad 40 rokov. Technológie sú veľkými pomocníkmi, ale nie sú liekom na vek. Preto je dôležité prísť a poradiť sa čo najskôr. Vďaka najmodernejším metódam dokážeme pomôcť viac ako 90 % párov,“ dodáva prof. Toporcerová.

GYNCARE si tento rok pripomína 25 rokov. Za toto obdobie sa v jeho pracoviskách uskutočnilo viac ako 10 000 cyklov IVF a s ich pomocou sa narodilo 8 000 detí. „Toto číslo je pre nás najdôležitejším výsledkom. Za každým dieťaťom je konkrétny príbeh, často roky čakania a veľká dôvera pacientov,“ vraví prof. Toporcerová.

Od spermogramu po genetiku

Za najmodernejšou liečbou slovenské páry nemusia cestovať do zahraničia. GYN-CARE ponúka najvyššiu európsku úroveň. Liečba neplodnosti sa pritom nezačína automaticky umelým oplodnením. Súčasťou diagnostiky je hormonálne a gynekologické vyšetrenie, ultrazvuk, vyšetrenie ovariálnej rezervy, ale aj spermioqram a andrologické vyšetrenie.

Práve mužský faktor sa na neplodnosti podieľa významnou mierou. Vyšetrenie preto často nekončí pri základnom spermioqrme. GYN-CARE prepája gynekologickú a urologickú starostlivosť s embryologickým a andrologickým laboratóriom. Andrologické vyšetrenie môže odhaliť poruchy tvorby, pohyblivosti či tvaru spermií aj závažnejšie urologické príčiny. Podľa potreby sa dopĺňajú ďalšie laboratórne a genetické testy.

Kliniky GYN-CARE majú ako jediné na Slovensku aj genetickú ambulanciu. „ Genetické vyšetrenia sú dôležité napríklad pri opakovaných potratoch, opakovanom zlyhaní liečby alebo pri výrazných poruchách spermioqramu. Podľa potreby dopĺňame aj vyšetrenia z oblasti reprodukčnej imunológie, endokrinológie a hematológie ,“ dodáva medicínska riaditeľka.

Za najmodernejšou liečbou slovenské páry nemusia cestovať do zahraničia. GYN-CARE ponúka najvyššiu európsku úroveň.

GYNCARE

Laboratórium ako srdce liečby

Významnú úlohu má embryologické laboratórium. Embryológovia v ňom pracujú so spermiami, vajíčkami a embryami a sledujú ich vývoj v podmienkach, ktoré čo najviac napodobňujú prirodzené prostredie.

V laboratóriu využívajú time-lapse systémy. Najmodernejšie technológie s integrovanou AI umožňujú nepretržité sledovanie vývoja embrya bez potreby opakovaného vyberania z inkubátora. Umelá inteligencia sa využíva aj pri analýze obrazových údajov, či hodnotení spermií. „ Veľký potenciál má aj pri predpovedi reakcie organizmu na stimuláciu, konečné rozhodnutie však zostáva na odbornom tíme ,“ dodáva prof. Topercerová.

Ani neúspešný IVF cyklus nemusí znamenať definitívny koniec. Lekári môžu po vyhodnotení príčin upraviť stimulačný protokol, zmeniť postup alebo odporučiť ďalšie vyšetrenia. Pri niektorých pároch prichádza do úvahy darcovský program.

Klinika pôsobí v Košiciach, Nitre a Bratislave.

GYNCARE

Vzdelávajú novú generáciu špecialistov

GYNCARE pôsobí v Košiciach, Nitre a Bratislave. Klinika spája reprodukčnú medicínu s gynekológiou, urológiou, genetikou, imunológiou, laboratórnou diagnostikou, aj psychologickým a nutričným poradenstvom. Ponúka aj služby internistu.

Zásadne prispieva aj k vzdelávaniu budúcich lekárov. Kliniky GYN-CARE v Bratislave a Košiciach sú výučbovými pracoviskami Lekárskej fakulty UK v Bratislave a **Lekárskej fakulty UPJŠ** v Košiciach. Študenti sa vzdelávajú v oblasti reprodukčnej medicíny priamo v prostredí najmodernejšej klinickej a embryologickej praxe.

Vďaka tejto spolupráci sa reprodukčná medicína stáva pevnou súčasťou akademického prostredia a systematického vzdelávania novej generácie lekárov na Slovensku.

Autor: PR článok